

§ 119/3 škol. řádu («k členům školních úřadů... zdvořile se chovají —») jde, že míněno jest tu chování ve styku vůči dotyčnému členu škol. úřadu, tak že tedy porušením povinnosti mohou býti jenom projevy ať ústní nebo písemné, posuňky, opomenutí a pod., učiněné vůči onomu členu škol. úřadu, že však porušením § 119/3 nemůže býti projev, který učitel o členu škol. úřadu učiní nikoliv vůči tomuto funkcionáři, nýbrž v podání na nadřízený úřad.

Shledal-li tedy žal. úřad resp. zšr v jednání st-lově porušení § 119/3 škol. řádu, porušil tím zákon a bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 6116.

Státní občanství (Podk. Rus): Ztráta státního občanství, vyslovená podle § 30 zák. čl. L:1879 pouze proti manželovi, nevztahuje se také na manželku.

(Nález ze dne 1. prosince 1926 č. 24.278.)

V ě c: Stella S. v Praze (adv. Dr. Zikmund Stein z Prahy) proti zemské správě politické v Praze o vyhoštění z území čsl. republiky.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

D ů v o d y: Zsp v Praze potvrdila nař. rozhodnutím nález policejního ředitelství v Praze, jímž vyhoštěna byla st-lka na základě ustanovení odst. 5 § 2 zák. ze 27. července 1871 č. 88 ř. z. navždy z území Čsl. republiky.

O stížnosti nss uvážil:

Dle odstavce 5 § 2 cit. zákona jest vyhoštění z celého státního území anebo z jeho části podmíněno tím, 1. že jde o osoby, jež nemají v tuzemsku práva domovského, tedy mají vůči státu čsl. postavení cizozemce a 2. že zdejší pobyt osob těchto z ohledů veř. pořádku a bezpečnosti jest nepřipustný. Schází-li některý z těchto předpokladů, není vyhoštění po zákonu přípustno. Žal. úřad vycházel z předpokladu, že jsou zde obě uvedené podmínky dány.

Dle správních spisů a obsahu nař. rozhodnutí vyvozoval žal. úřad, že st-lka pozbyla čsl. státního občanství a jest proto cizozemkou z toho, že výnosem civ. správy Podk. Rusi z 24. února 1925 bylo vysloveno, že muž st-lky Arnošt S., od něhož odvoditi jest její státní občanství, ztratil čsl. státní občanství podle § 30 zák. čl. L. z roku 1879. — — —

St-lka dovozuje ve stížnosti, že st-lka nepozbyla svého státního občanství, ježto zákon výslovně uvádí, kdy žena pozbývá současně s manželem státního občanství, neobsahuje však ustanovení, že žena pozbývá státního občanství, když zaniklo státní občanství manželovo rozhodnutím úřadu; obzvláště nelze úsudek, k němuž dospěl žal. úřad, dovoditi z ustanovení § 41 zák. čl. L. z roku 1879. Námitce této jest dáti za pravdu.

Otázka stát. občanství st-lky nebyla vlastním předmětem rozhodování žal. úřadu, jenž jako stolice odvolací byl povolán rozhodovati o zákonitosti vyhošťovacího nálezu první stolicí proti st-lce vydaného. Otázku stát. občanství st-lky řešil tudíž jen prejudicielně, t. j. zkoumaje, jsou-li dány zákonné předpoklady pro vyhoštění, zjišťoval také, je-li st-lka stát. občankou čsl. čili nic.

Odpověď na tuto otázku v rámci nař. rozhodnutí jest proto součástí skutkové podstaty rozhodnutí toho, jejíž správnost může nss posuzovati toliko s hledisek formálních.

Předpisy o nabývání a ztrátě stát. občanství na onom území čsl. republiky, které před převratem bylo součástí státu uherského, obsahuje zejména zák. čl. L:1879. Zákon tento obsahuje v §§ 2 a násl. předpisy o tom, jak se stát. občanství n a b ý v á a v §§ 20 a násl. předpisy o tom, jak se stát. občanství ztrácí. Nějakého všeobecného ustanovení, že ztráta stát. občanství manželova beze všeho dalšího a za všech okolností působí také ztrátu stát. občanství manželky, zákon tento neobsahuje. Naopak zákon všude tam, kde se ztrátou stát. občanství manželova spojuje takovýto právní účinek pro manželku, stanoví tak výslovně a víže tu v některých případech účinek takový na splnění ještě určitých dalších předpokladů. Tak v § 26 jest stanoveno, že »propuštění« má platnost pro manželku, jestliže se tato s manželem vystěhuje; dle § 32 působí ztráta stát. občanství manželova vzdálením se (§ 31) i na manželku s ním spolužijící. Naproti tomu nemá zákon ustanovení, že ztráta manželova stát. občanství vyslovená dle § 30 rozhodnutím úřadu vztahuje se též na manželku. Kdyby byl chtěl zákonodárce účinky ztráty stát. občanství manželova podle cit. § 30 rozšířiti na manželku, byl by zajisté ustanovení toho obsahu do zákona pojal, jako to učinil ve zmíněných případech §§ 26 a 32. Neučinil-li tak zákonodárce, dal tím zřejmě na jevo, že v takovémto případě manželka stát. občanství sňatkem nabytého pozbyti nemá. Zákonodárce nechtěl zde patrně rozšířiti ztrátu stát. občanství na manželku, jelikož příčiny ztráty spočívají jediné v činech a chování se manžela.

Z úvah těchto plyne, že ztrátu čsl. stát. občanství vyslovenou na základě § 30 zák. čl. L z roku 1879 pouze proti manželu, nelze vztahovati též na manželku.

Jelikož žal. úřad toliko na základě výroku úřadu, jímž podle § 30 vyslovena byla ztráta čsl. stát. občanství Arnošta S., usoudil, že i st-lka jako jeho manželka pozbyla čsl. stát. občanství a nalézá se vůči státu čsl. v postavení cizozemky, nemá úsudek tento dostatečné opory ve spisech. Následkem toho bylo nař. rozhodnutí na tomto mylném závěru založené zrušiti dle § 6/2 zák. o ss.

Č. 6117.

V á l e č n é ú k o n y (S l o v e n s k o) : O rozdílu mezi zabráním automobilu do vlastnictví vojenské správy a zabráním jeho k užívání vojenskou správou podle zák. čl. LXVIII:1912 a L:1914.

(Nález ze dne 1. prosince 1926 č. 24.690.)